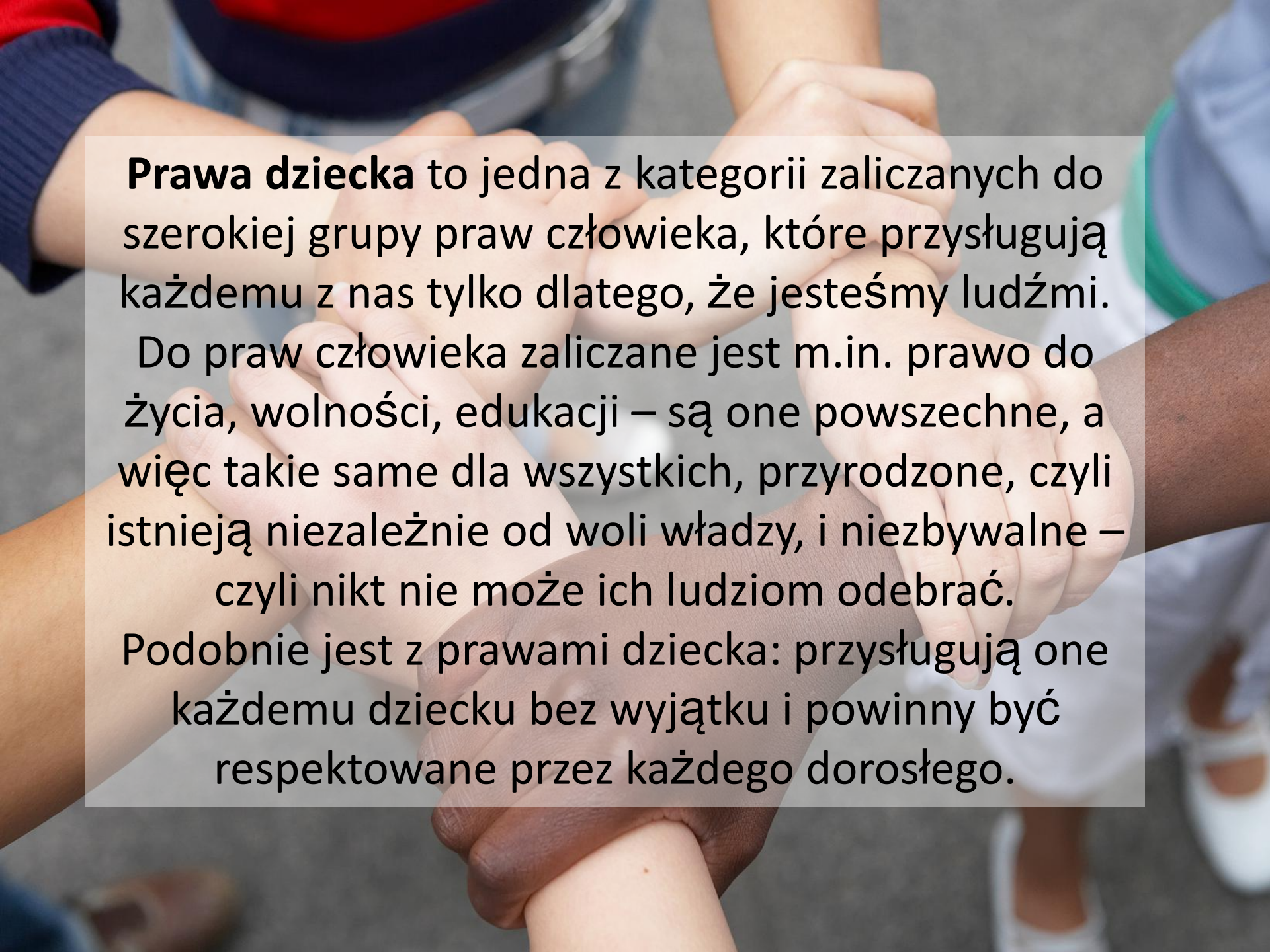

PRAWA DZIECKA

Prawa dziecka przysługują **każdemu dziecku** niezależnie od wieku, płci, koloru skóry czy miejsca zamieszkania.

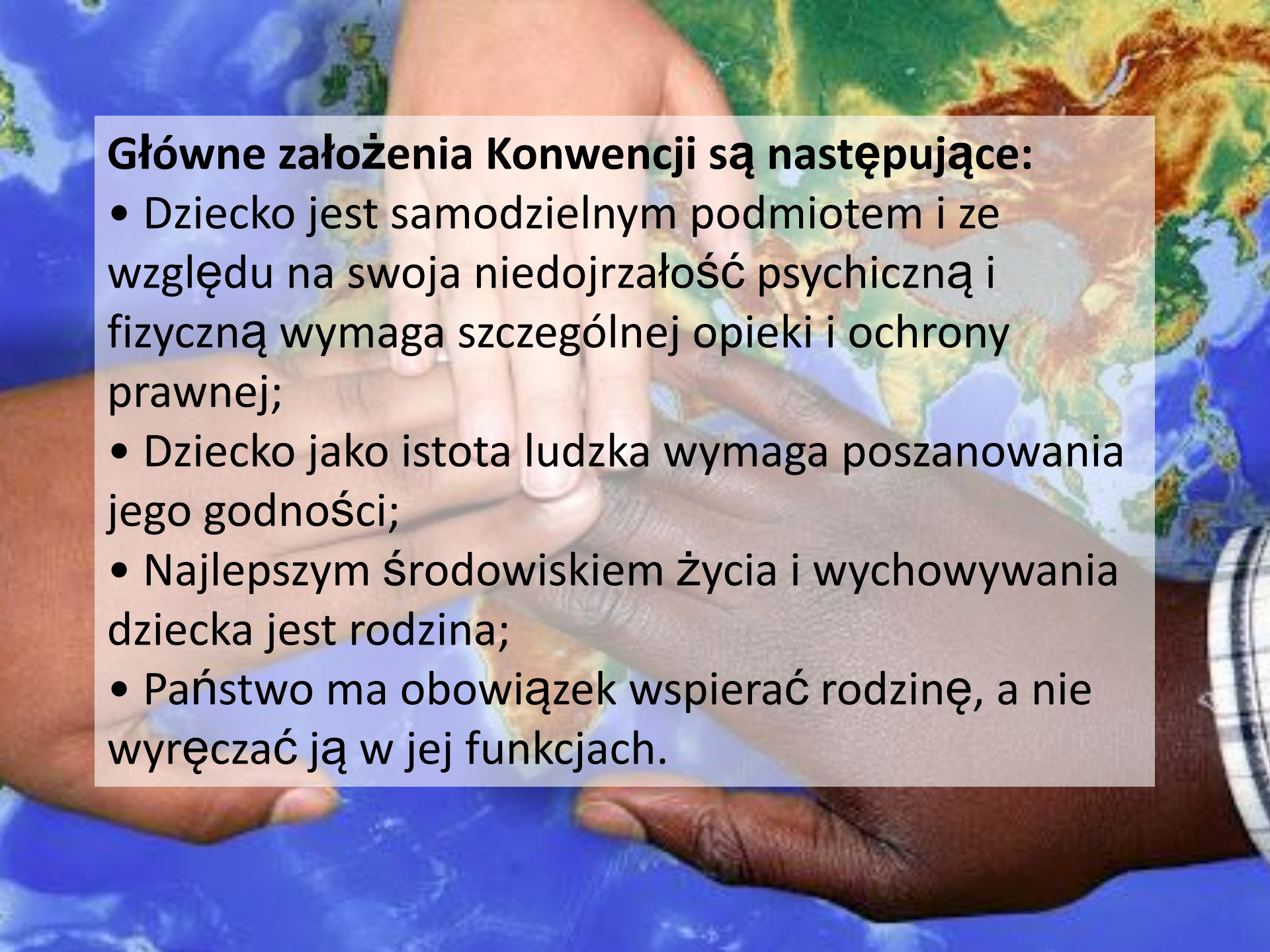
Prawa dziecka to jedna z kategorii zaliczanych do szerokiej grupy praw człowieka, które przysługują każdemu z nas tylko dlatego, że jesteśmy ludźmi.

Do praw człowieka zaliczane jest m.in. prawo do życia, wolności, edukacji – są one powszechne, a więc takie same dla wszystkich, przyrodzone, czyli istnieją niezależnie od woli władzy, i niezbywalne – czyli nikt nie może ich ludziom odebrać.

Podobnie jest z prawami dziecka: przysługują one każdemu dziecku bez wyjątku i powinny być respektowane przez każdego dorosłego.

Najważniejszym dokumentem,
który określa prawa dziecka jest
Konwencja o prawach dziecka,
którą uchwaliło Zgromadzenie
Ogólne Organizacji Narodów
Zjednoczonych 20 listopada 1989 r.
Została ratyfikowana przez 192
kraje – wszystkie zobowiązały się
do przestrzegania i realizowania jej
zapisów.
Polska ratyfikowała tę konwencję
w 1991 roku.

Główne założenia Konwencji są następujące:

- Dziecko jest samodzielnym podmiotem i ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną wymaga szczególnej opieki i ochrony prawnej;
- Dziecko jako istota ludzka wymaga poszanowania jego godności;
- Najlepszym środowiskiem życia i wychowywania dziecka jest rodzina;
- Państwo ma obowiązek wspierać rodzinę, a nie wyręczać ją w jej funkcjach.

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi,
gwarantującymi prawa dziecka są:

- **Konstytucja RP** - w art. 72. Konstytucji zapisano m.in. prawo do ochrony dziecka przed przemocą, wyzyskiem, okrucieństwem i demoralizacją, a także prawo do opieki i pomocy władz dla dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej.
- **Konwencja o Prawach Dziecka.**
- **Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka.**

prawa cywilne i wolności
osobiste, umożliwiające
rozwój dziecka

prawa socjalne

prawa
ekonomiczne

**PRAWA
DZIECKA**

prawa polityczne
lub publiczne –
dzięki nim
dziecko może
uczestniczyć w
życiu państwa

prawa kulturalne

Prawa cywilne i wolności osobiste:

- Prawo do Życia i rozwoju,
- Prawo do tożsamości i identyczności (prawo do nazwiska, imienia, obywatelstwa, wiedzy o własnym pochodzeniu),
- Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
- Prawo do wyrażania własnych poglądów i występowania w sprawach jego dotyczących w postępowaniu administracyjnym i sądowym,
- Prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami w przypadku rozłączenia z nimi,
- Prawo do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej, wyzysku, nadużyć seksualnych i wszelkiego okrucieństwa,
- Prawo do godności i szacunku.
- Prawo do nietykalności osobistej,
- Prawo nierekrutowania do wojska poniżej 15. roku życia.

Ma prawo do nazwiska i obywatelstwa

W Polsce każdy ma prawo do nazwiska i obywatelstwa. Każde dziecko po urodzeniu musi być zarejestrowane w urzędzie Stanu Cywilnego. Nazwisko, imię, obywatelstwo oraz pochodzenie są elementami tożsamości człowieka, która jest chroniona przez prawo.

Prawo do wychowania w rodzinie

Dziecka nie wolno rodzicom zabrać. W Polsce tylko sąd może zdecydować o odebraniu dziecka rodzicom - dzieje się tak w wyjątkowych sytuacjach, kiedy rodzice nie chcą lub nie mogą opiekować się dzieckiem; źle je traktują, nie interesują się jego potrzebami, nie leczą gdy jest chore, głodzą. Takim zaniedbanym dzieckiem ma obowiązek zaopiekować się państwo.

Mam prawo do wychowania w rodzinie.

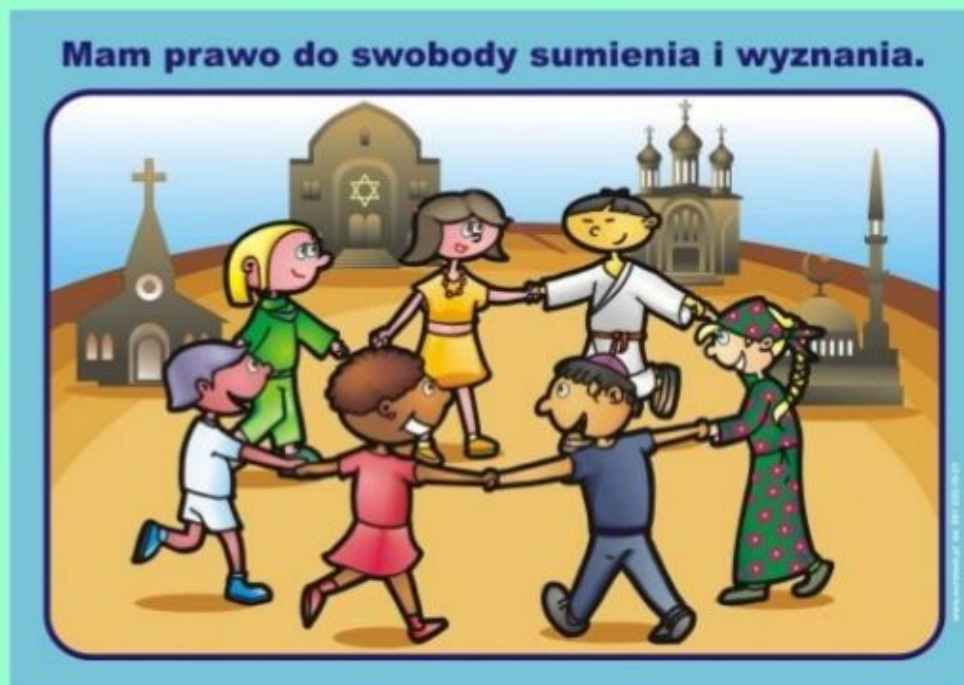

Mam prawo dorastać w zdrowym środowisku.

PRAWO DO SWOBODY MYŚLI, SUMIENIA I WYZNANIA

Człowiek ma pełne prawo wyboru co chce myśleć i w kogo chce wierzyć. Każdy ma prawo do szacunku dla swego światopoglądu - nikogo z powodu jego sposobu myślenia czy wyznawanej religii nie wolno prześladować, poniżać ani wyśmiewać jego poglądów lub obrzędów.

Prawo do godności osobistej

Nie można mówić o prawie do godności, gdyż godność po prostu mamy i nikt nie może nam jej dać lub odebrać. Każdy człowiek ma wrodzone poczucie dumy, honoru osobistego - nikt nie lubi być źle traktowany, poniżany, wyśmiewany czy w jakikolwiek sposób obrażany.

Każdy człowiek ma prawo do ochrony przed poniżającym i okrutnym traktowaniem, które narusza jego poczucie godności.

Mam prawo do nietykalności osobistej

Znęcanie się nad dziećmi jest karalne. Nie wolno też znęcać się psychicznie, to znaczy systematycznie dokuczać dziecku, poniżać go, wyśmiewać lub obrażać. Karalna jest również przemoc seksualna.

Mam prawo do nietykalności osobistej.

Mam prawo do życia bez przemocy.

Mam prawo różnić się od innych

Ludzie nie rodzą się lepsi lub gorsi, jako ludzie są równi - co nie znaczy jednakowi. Dlatego podobnie jak w przypadku godności nie mówimy o prawie do równości. Kiedy mowa jest o równym traktowaniu przez prawo to chodzi o jednakowe prawa dla ludzi niezależnie od tego czy są bogaci czy biedni, czarni czy biali, mężczyźni czy kobiety. Prawo do równego traktowania (przez prawo) nie oznacza, że wszyscy muszą mieć takie same uprawnienia. Są sytuacje gdy niektórym ludziom przysługują prawa specjalne, np. ludziom niepełnosprawnym. Uprawnienia te służą wyrównywaniu szans dla tych, którym z różnych względów trudniej jest żyć. Świadomość własnych praw, możliwości i ograniczeń, oraz norm regulujących zachowania ma bardzo duże znaczenie dla społecznego rozwoju dziecka. Uczenie przestrzegania praw innych ludzi i radzenia sobie w sytuacji naruszania praw własnych jest elementem przygotowania do życia w demokratycznym społeczeństwie. Nie będzie rzeczą naganną, jeżeli dzieci nauczą się wymagać od dorosłych respektowania swoich praw, praw przysługujących każdemu człowiekowi, nawet temu małemu.

Mam prawo różnić się od innych.

Prawa socjalne:

- Prawo do odpowiedniego standardu Życia,
- Prawo do ochrony Życia,
- Prawo do zabezpieczenia socjalnego,
- Prawo do opieki zdrowotnej,
- Prawo do wypoczynku i czasu wolnego.

Mamy prawo do wypoczynku i rozrywki

Każdy z nas ma
prawo do
wypoczynku i
zaplanowania
czasu wolnego tak
jak chce np.
pływania, spędzania
czasu na dworze

Prawa ekonomiczne:

- Prawo do nauki,
- Prawo do ochrony pracy podejmowanej w ramach wakacyjnego zarobku lub w ramach nauki

Prawo do nauki

W Polsce szkoła podstawowa jest dla wszystkich obowiązkowa i bezpłatna. Prawo do nauki oznacza, że każdy powinien mieć możliwość uczenia się tak długo jak chce i pozwalają mu na to jego zdolności i zainteresowania. Państwo ma obowiązek utrzymywać odpowiednio ilość szkół podstawowych a także tak dużo szkół średnich, żeby każdy kto chce i ma wystarczające umiejętności, mógł uczyć się w odpowiedniej dla siebie szkole średniej. Państwo powinno też zapewnić pomoc finansową uczniom w trudnej sytuacji materialnej, powinno też dbać o to, by dzieci ucząc się rozwijały swoją osobowość, uczyły się szacunku i tolerancji dla innych ludzi różnych kultur i religii, różnych ras i kolorów skóry. Państwo ma także obowiązek zadbać o dostęp każdego dziecka do informacji, czyli wiedzy różnych ludzi, różnie myślących, wiedzy o odkryciach naukowych i zjawiskach - co wpływa na kształtowanie poglądów i postaw. Prawo do informacji oznacza też, że państwo ma obowiązek informować wszystkich o działaniach i decyzjach jakie podejmuje.

Prawa kulturalne:

- Prawo do korzystania z dóbr kultury,
- Prawo do informacji,
- Prawo do znajomości swoich praw.

PRAWO DO INFORMACJI

*Oznacza, że powinieneś
poznać swoje prawa,
powinieneś mieć dostęp do
różnych źródeł wiedzy.*

Prawo do korzystania z dóbr kultury

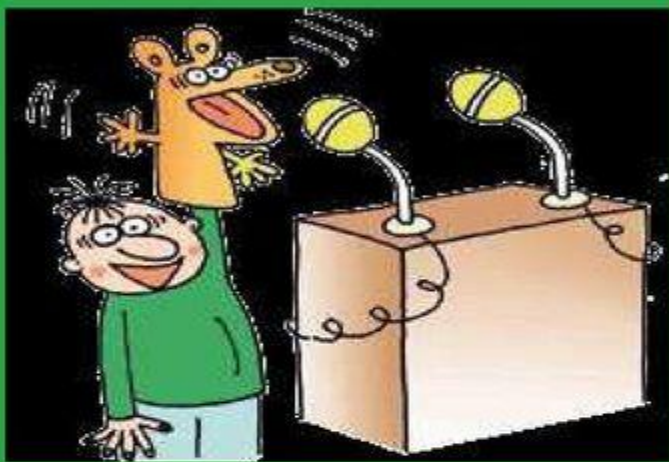

Oznacza, że każde dziecko
ma prawo chodzić na wystawy,
koncerty, spektakle teatralne
i filmy.

Prawa polityczne lub publiczne:

- Prawo do stowarzyszania się i zgromadzeń w celach pokojowych.
- Prawo do wyrażania swoich poglądów.

MASZ PRAWO DO
WYRAŻANIA WŁASNYCH POGLĄDÓW

Masz prawo
wypowiadać swoje
zdanie w sprawach,
które Ciebie dotyczą.

Rzecznik Praw Dziecka

W Polsce na straży
przestrzegania praw
dziecka stoi Rzecznik
Praw Dziecka. Obecnie
jest nim pan **Mikołaj
Paweł Pawlak.**

PRAWA DZIECKA

Gdy już nie mieszkasz z tatą lub z mamą,
możesz oboje kochać tak samo.
Nikt nie ma prawa, starszy czy młody,
czytać twych listów bez twojej zgody.

Nikt nie ma prawa bić cię, wyzywać,
szturchać, obrażać lub ci ubliżać.
Kiedy medycznej szukasz opieki,
masz prawo dostać pomoc i leki.
Musisz mieć także czas na zabawę,
bo odpoczynek jest twoim prawem.

Jeśli zaznajesz krzywdy, przemocy,
możesz natychmiast szukać pomocy.
Możesz się uczyć i bez wątpienia
rozwijać talent i uzdolnienia.
By nikt tych praw się łamać nie ważył,

Rzecznik Praw Dziecka stoi na straży.

Gdzie szukać pomocy?

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka

20 listopada

OBOWIĄZKI DZIECKA

Pamiętaj, że prawa nie przysługują tylko Tobie, ale także innym osobom w Twoim otoczeniu. Dlatego oprócz praw, masz też **obowiązki**.

Obowiązek systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły:

- x usprawiedliwienia pisemnego nieobecności,
- x uzupełnienia materiału realizowanego w szkole podczas nieobecności,
- x uczestniczenia w uroczystościach szkolnych.

Obowiązek przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

Obowiązek
odpowiedzialności za własne
życie, zdrowie i higienę oraz
rozwój

Obowiązek dbania o wspólne dobro, ład i porządek w budynku szkoły:

- × Szanowania mienia szkoły,
- × dbania o czystość pomieszczeń
szkolnych,

Obowiązek dbania
o dobre imię szkoły.

**NAJLEPSZA
SZKOŁA**

Obowiązek tolerancji wobec
odmiennych przekonań myśli,
poglądów oraz religii
koleżanek i kolegów

Obowiązek poszanowania
prywatności i godności
koleżanek, kolegów, grona
pedagogicznego i pracowników
szkoły.

Statut szkoły

Obowiązek przestrzegania postanowień zawartych w statucie i regulaminie szkoły

Wybuchowa Dawka Humoru | BLASTY.PL

Materiały zaczerpnięto ze stron internetowych:

<https://www.mjakmama24.pl/prawo-i-finance/porady-prawne/prawa-dziecka-aa-RbLg-saD7-smVH.html>
<https://www.infor.pl/prawo/dziecko-i-prawo/prawa-dziecka/277288,Jak-chronione-sa-prawa-dziecka.html>
<https://brpd.gov.pl>
<https://przedszkole-montessori.com.pl/wp-content/uploads/2017/11/ES-GlobeKidsLogo-md-Copy.jpg>
<https://i0.wp.com/planetaszuki.pl/wp-content/uploads/2016/10/dziecicalegoswiata.jpg?fit=628%2C236>
<https://image2.slideserve.com/4675209/prawa-dziecka-n.jpg>
<https://www.bezpiecznedziecko.eu/wp-content/uploads/2014/02/konwencja-praw-dziecka.jpg>
<https://jasimalgosia.stronyzklasa.pl/prawa-dziecka,1222.pl>
<https://www.slideshare.net/dariaa0110/prawa-i-obowiazki-dziecka>

<https://www.pm11.legionowo.pl/pliki2/aktualnosci/2019-2020/zdalne%20nauczanie/CZERWIEC/02.06.2020/13%20prawo.pdf>

https://docplayer.pl/docs-images/50/18046315/images/page_18.jpg

<https://eurotest.pl/428/prawa-dziecka.jpg>

<https://www.5m.pl/wp-content/uploads/2019/11/5m-12.jpg>